

[Løvig Simonsen]

Jeg erindrer ganske vel, at miljøministeren i første omgang, da vi diskuterede dette her, gav udtryk for, at vi måtte håbe på kraftige efterårsstorme, og så ville han for øvrigt afholde et møde med repræsentanter for Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening. Ministeren var fuldkommen uden situationsfornemmelse og havde ikke gjort sig andre forestillinger, end at vi måtte afvente den undersøgelse, der blev iværksat på grund af Fornærappporten.

Regeringen og miljøministeren kom dog i løbet af en uges tid på bedre tanker og lancerede med stor selvglæde deres aktionsplan for havet omkring Danmark. Denne plan var ganske utilstrækkelig – ja rent ud sagt et sammenkog af alt godt fra havet. Vi kritiserede den, og det samme gjorde Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Venstre-socialisterne. Men hvad der var værre, var – for man kunne altid lade skinne igennem fra miljøministerens side, at vor kritik var udtryk for politisk taktik – at Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Danmarks Fiskeriforening også undsagde regeringens aktionsplan; Danmarks Naturfredningsforening udtrykte sig endda så klart, at der efter dens opfattelse hverken var tale om handling eller planer.

Socialdemokratiets kritik vedrørte først og fremmest to punkter, som miljøministeren har nævnt her i dag. For det første pålagde man kommunerne at udbygge og effektivisere deres renseanlæg inden for en fireårig periode, således at byspildevandets belastning med kvælstof og fosfor blev nedsat henholdsvis fra 25.000 t til 10.000 t og fra 7.600 t til 2.000 t.

Men alle disse investeringer skulle holdes inden for de aftalte investeringsrammer, hvilket ville medføre, at påtænkt og nødvendigt byggeri af plejehjem, skoler og børneinstitutioner m.v. måtte udskydes eller skrinlægges – en ganske urimelig og uhyrlig fremgangsmåde over for de i forvejen hårdt plagede kommuner.

Miljøministeren holdt jo mod bedre viden de hårdt fast på sit forslag, men det var miljøministeren ikke alene om. Vor statsminister gav udtryk for den samme opfattelse, da han i spørgetiden onsdag den 29. oktober sagde (Folketingstidende 1986–87, sp. 1207):

»Det, der er tale om, er jo en begrænsning, et loft over de samlede anlægsudgifter,

og gennemførelsen af miljøinvesteringerne er derfor et spørgsmål om prioritering inden for disse budgetter.«

En sådan holdning i forhold til situationens alvor er uansvarlig, og det har statsministeren – og nu miljøministeren i dag – også erkendt.

Vort andet alvorlige kritikpunkt var, at ministerens forslag til indgriben over for landbrugets forurening var alt for vagt og uforpligtende.

I henhold til miljøministerens egne tal skulle landbruget nedsætte sin belastning af kvælstof fra 260.000 t til 175.000 t, altså en reduktion på omkring 33 pct., mens byspildevandet skal reducere sin del af kvælstofbelastningen med 60 pct. og industrien sin andel med 80 pct., altså ganske væsentlige forskelle i de målsætninger, man opstillede til nedbringelse af de forskellige forureningskilder.

Men særlig iøjnefaldende var, at der var tale om krav, når det drejede sig om kommunernes og industriens nedbringelse af deres forurening, medens landbrugets nedbringelse af forureningen med kvælstof skulle opnås gennem aftaler med det samlede landbrug om en reduktion på omkring 100.000 t over en 3-årig periode. Dette var altså ganske uforpligtende, hvilket miljøministeren jo også nu selv har erkendt, eftersom forhandlingerne mellem landbruget og ministeren brød sammen i torsdags.

En væsentlig årsag til sammenbruddet var, at Socialdemokratiet afslørede, at Landbrugsrådets præsident havde fortolket nogle udledningstal på en for landbruget favorabel, men desværre ikke holdbar måde.

Disse oplysninger fik vel endelig ministerens øjne op for, at man for at opnå et tilfredsstillende resultat må stille klare krav til landbruget om at nedsætte forbruget af handelsgødning for derved at nedbringe landbrugets forurening fra det såkaldte markbidrag.

Det er naturligvis tilfredsstillende, at miljøministeren og dermed regeringen nu her i dag erkender svaghederne og utilstrækkelighederne i deres såkaldte aktionsplan. Men selv denne erkendelse og opstramning af planen er ganske utilstrækkelig.

Men når Socialdemokratiet kritiserer regeringens aktionsplan, har vi også en forpligtelse til at fremsætte forslag, og jeg skal her